

JAARVERSLAG 2020

Pleegzorg Vlaanderen vzw

Ravenstraat 98, 3000 Leuven

BE 0537.432.161 - RPR Leuven

www.pleegzorgvlaanderen.be

info@pleegzorgvlaanderen.be

2020 WAS EEN ABNORMAAL JAAR

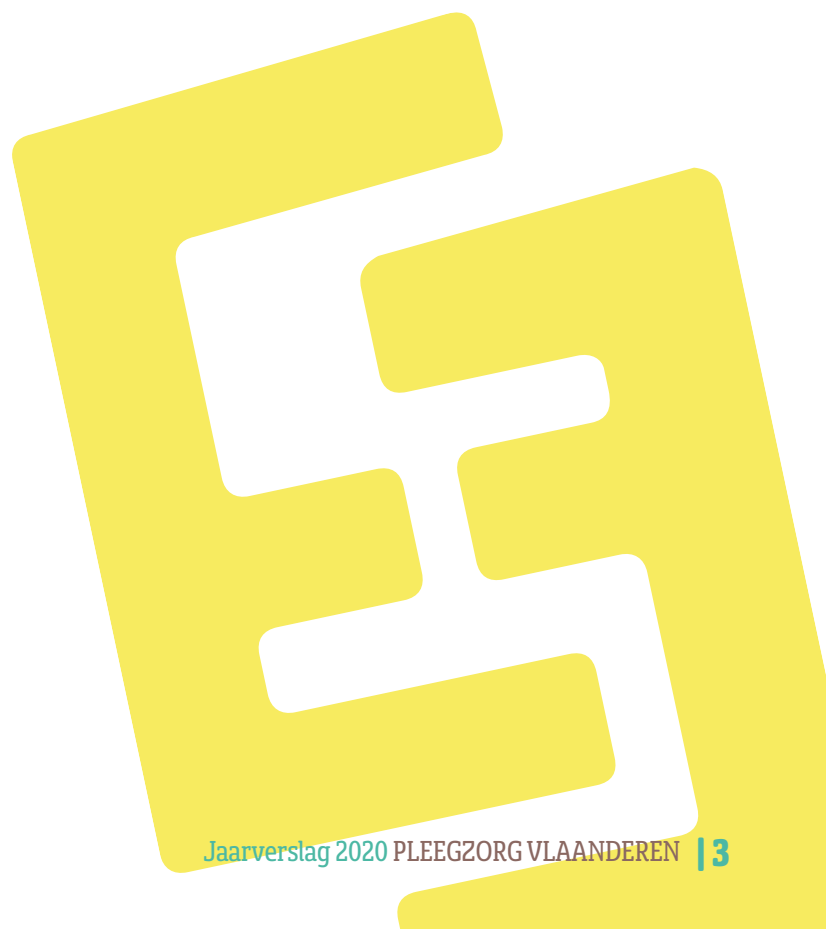
Dat was grotendeels het gevolg van dat kleine, maar ongelooflijk krachtige virus: COVID-19. Plots stond het normale leven stil. We moesten van thuis werken, de horeca en winkels gingen dicht, niet-essentiële verplaatsingen mochten niet meer.

De impact op pleegzorg was groot. We zochten voortdurend naar nieuwe manieren om ons werk te kunnen doen. Digitale participatie, overleg in openlucht of via één van de vele online toepassingen ... Het werd allemaal dagelijkse kost.

En ook binnen Pleegzorg Vlaanderen als organisatie veranderde er heel wat. We transformeerden van een team onder leiding van een coördinator naar een enthousiast en gedreven zelfsturend team.

Terwijl we afscheid namen van enkele collega's, werd er ook een nieuwe vormingsmedewerker aangeworven.

In dit verslag vertellen we graag over de uitdagingen die 2020 voor ons met zich mee bracht, maar vooral over hoe we er toch in slaagden om er een succesvol jaar van te maken.

INHOUD

2020 was een abnormaal jaar	3
DEEL I: PLEEGZORG IN TIJDEN VAN CORONA	5
Crisiscommunicatie	6
Ouderschapsverlof	7
DEEL II: DE STEMMEN ACHTER PLEEGZORG	8
Een nieuwe weg voor participatie	9
Dialogodagen en digitale participatie	9
Interne participatie	10
Vragen en signalen	11
DEEL III: PLEEGZORG IN DE KIJKER	12
Pleegzorg sprankelt	13
Pleeggasten in de kijker	14
Week van de pleegzorg 2020	17
Cultuursensitieve pleegzorg	20
Website 2.0	21
Communicatiebeleidsplan	23
Vlaams pleegzorgtijdschrift	23
Onderwijs en vorming	23
DEEL IV: Pleegzorg Vlaanderen vzw	24
Interne organisatie	25
Bestuur	25
Algemene Vergadering	26
Het team	26
Financiën	27

DEEL I: PLEEGZORG IN TIJDEN VAN CORONA

De maatregelen die werden genomen naar aanleiding van de coronacrisis hadden een enorme impact op pleeggezinnen, ouders van kinderen in pleegzorg, pleegzorg-medewerkers en niet in het minst op pleegkinderen, -jongeren en -gasten. En COVID-19 gooide ook de hele jaarplanning van de partnerorganisatie Pleegzorg Vlaanderen grondig door mekaar.

Crisiscommunicatie

Op 18 maart 2020 ging ons land in lockdown. Op dat moment was het alle hens aan dek om het werk op andere manieren te organiseren. Maar er was vooral nood aan snelle en duidelijke informatie na elk overleg waarin de overheid nieuwe maatregelen vastlegde. Alle betrokkenen bij pleegzorg wilden dan weten wat wel of niet mocht.

Om die informatie te kunnen geven, was het telkens even wachten op de vertaling van de nieuwe regels binnen het werkdomein van welzijn en jeugdhulp en de weerslag daarvan op pleegzorg. Soms leidde dat tot onbegrip bij de achterban, omdat de algemene maatregelen al snel via nieuwsredacties in de huiskamer kwamen, maar de effecten op hun pleegzorgsituatie nog onduidelijk bleven.

In nauwe samenwerking en afstemming met het Agentschap Opgroeien en de vijf pleegzorgdiensten zorgden we toch voor gedegen en snelle updates op de website pleegzorg.be. Daar konden alle betrokkenen bij pleegzorg zich informeren over de nieuwe geldende afspraken en aanpassingen.

Ook op de website pleegjongeren.be brachten we de nodige updates op maat van die doelgroep. Die informatie werd onder andere aangevuld met tips om de thuisstudieperiode door te komen, tips tegen verveling of contactgegevens van organisaties waar pleegjongeren terecht kunnen als ze zich niet goed voelen.

Pleegkinderen en -gasten mochten tijdens de eerste lockdown niet meer de combinatie maken met bijvoorbeeld hun regulier verblijf in een voorziening of dagcentrum. Het grote merendeel verbleef de hele tijd in het pleeggezin. Zowat alle externe activiteiten (zoals jeugdbeweging, sportvereniging, therapieën e.a.) stonden on hold. Bezoekregelingen werden tijdelijk volledig stopgezet, huisbezoeken opgeschort en al snel vervangen door onlinesessies en wat later door raambezoeken.

Naderhand versoepelden sommige maatregelen, maar voorzichtigheid bleef geboden. Geregeld kregen we vragen over de risico's die verbonden zijn aan de verplaatsing van een kind tussen ouder(s) en pleeggezin of bij een bezoek.

Mama's stem vlakbij

Een Limburgs pleeggezin zorgt voor een baby'tje van enkele weken oud. Mama was vroeger zelf pleegkind in datzelfde gezin. Toen ze zwanger werd, vroeg ze haar pleegouders om voor haar kindje te zorgen.

Door de strenge coronamaatregelen konden de dagelijkse bezoeken aan huis niet meer doorgaan. Dat zorgde voor veel verdriet bij de kersverse mama, dus zocht ze samen met het pleeggezin naar een manier om toch nog zo dicht mogelijk bij haar kindje te kunnen zijn.

Ze kozen voor een dagelijkse wandeling in de buurt. Het pleeggezin duwde de kinderwagen voort, terwijl mama mooi op 1,5 meter afstand bleef. Zo hoorde de baby toch mama's stem nog en kon de pleegmoeder aan mama vertellen hoe hij daarop reageerde.

Die wandeling was belangrijk voor mama, die daar ook ontzettend dankbaar voor was. Het gaf haar niet alleen de gelegenheid om haar kindje nog dichtbij te voelen, het bracht haar ook dagelijks in contact met mensen die ze goed kent en vertrouwt. Het nam een beetje verdriet weg in deze moeilijke tijd. Gelukkig kregen we prachtig lenteweer!

Getuigenis van april 2020

VUB-onderzoekster Camille Verheyden e.a. publiceerden een onderzoek i.s.m. Pleegzorg Vlaams-Brabant & Brussel en het Kenniscentrum Pleegzorg over het welzijn van pleegkinderen tijdens de COVID-19 lockdown. Je kan het vinden op www.pleegzorgvlaanderen.be/over-pleegzorg/kenniscentrum/minisymposium-pleegzorg.

Ouderschapsverlof

Al enkele weken na de start van de eerste lockdown ontvingen we de eerste signalen van bezorgde pleegzorgers, die noodgedwongen hun werk of thuiswerk moesten zien te combineren met de opvang en zelfs thuisonderwijs van hun pleegkinderen. In eerste instantie slaagden zij er nog in om zich te organiseren, dankzij een begripvolle houding van hun werkgever en/of door het gebruik van enkele vakantiedagen. Maar de terechte vrees bestond dat na de paasvakantie die vakantiedagen opgesoupeerd zouden zijn, terwijl de zomervakantie – mogelijks zonder zomerkampjes voor de (pleeg)kinderen – nog moest aanbreken.

Het was een problematiek die alle gezinnen met kinderen kenden, maar die zwaarder speelde voor pleeggezinnen, aangezien zij geen gebruik kunnen maken van bestaande regelingen voor ouders zoals tijdskrediet of ouderschapsverlof.

We namen contact op met de Gezinsbond en met Gezin & Handicap. Samen gingen we schouder-aan-schouder het gesprek met het beleid aan. Via intense en herhaalde contacten met de bevoegde minister van Werk in de regering Wilmès en de partijen die deze minderheidsregering steunden, slaagden we erin om een corona-ouderschapsverlof te bekomen.

Ook pleegzorgers die in coronatijd de continue zorg opnamen voor pleegkinderen en –gasten konden gebruik maken van die regeling.

Eindelijk kwam daarmee de erkenning vanuit het beleid dat de situatie van pleegzorgers in continue pleegzorg eigenlijk niet anders is dan die van ouders. Met dit precedent stond de eis naar het openstellen van het ouderschapsverlof voor pleegzorgers in langdurige continue zorg opnieuw op de politieke agenda. Eén wetsvoorstel was daarvoor al in september 2019, nog voor corona, ingediend; drie nieuwe wetsvoorstellen volgden snel tussen mei en oktober 2020. Dit thema zal in 2021 een belangrijk item op de agenda van Pleegzorg Vlaanderen zijn, waarbij we opnieuw kunnen rekenen op de steun van de Gezinsbond.

De samenwerking met de Gezinsbond leidde er ook toe dat zij in nauw overleg met Pleegzorg Vlaanderen en de Vlaamse Vereniging voor Pleegzorg (VVP) hun standpuntnota uit 2012 actualiseerden. Met “De combinatie gezin-werk voor pleegouders” schaarde de Gezinsbond zich achter de verwachtingen vanuit Pleegzorg Vlaanderen en de VVP over onder meer ouderschapsverlof, klein verlet, tijdskrediet met motief en een verbetering van het pleegzorgverlof.

Standpunt Gezinsbond ‘Combinatie gezin-werk voor pleegouders’: www.gezinsbond.be/Gezinspolitiek/standpunten/Documents/Gezin-werk-pleegouders.pdf

DEEL II: DE STEMMEN ACHTER PLEEGZORG

Pleegzorg Vlaanderen heeft de opdracht om alle betrokkenen bij pleegzorg te vertegenwoordigen. Die betrokkenen, dat zijn niet alleen de pleegkinderen, pleegjongeren en pleeggasten, maar ook hun ouders, de pleegzorgers én de provinciale diensten voor pleegzorg. Om al die partijen te kunnen vertegenwoordigen is het belangrijk dat wij weten hoe zij zelf denken over bepaalde thema's, waar zij tegenaan lopen en wat volgens hen beter kan. Daarom staat participatie bij ons centraal. Hieronder lees je hoe we dat in 2020 hebben aangepakt.

Een nieuwe weg voor participatie

Na de Grote Dialoogdag in oktober 2019 was het nodig om het concept van onze dialoogdagen te herdenken. We hadden namelijk heel wat input verzameld en moesten nu een participatieve manier vinden om concreet aan de slag te gaan met de aanbevelingen van de doelgroepen. De eerste maanden van 2020 gebruikten we dan ook om die vernieuwing uit te werken.

Het resultaat van die denkoefening was dat we een combinatie willen maken tussen de live dialoogdagen en korte digitale bevestigingen. Tijdens de dialoogdagen kunnen we de tijd nemen om samen met de doelgroepen dieper in te gaan op een thema. Maar soms hebben we heel snel antwoorden nodig van een doelgroep zodat we kort op de bal kunnen spelen, bijvoorbeeld in ons beleidswerk. Om daaraan tegemoet te kunnen komen, willen we werken met korte online bevestigingen die we via een app of via mail naar de doelgroep sturen.

In 2020 hebben we vooral gewerkt aan het opzetten van het platform voor de bevestigingen en de interne bekendmaking. Vanaf 2021 zullen we effectief aan de slag gaan met de digitale participatie.

Dialoogdagen en digitale participatie

Helaas moesten we vanaf maart rekening houden met een nieuwe realiteit: door de coronacrisis konden we onze geplande dialoogdagen niet laten doorgaan. Na de versoepelingen tijdens de zomer, besloten we om in het najaar toch dialoogdagen te organiseren. In de eerste plaats wilden we onze doelgroepen vertellen wat we al hadden gedaan om hun aanbevelingen van de Grote Dialoogdag om te zetten in realiteit. Daarnaast waren er voor elke doelgroep nog specifieke inhoudelijke thema's die we graag met hen wilden bespreken.

Op 3 oktober vond zo de dialoogdag voor pleeggasten plaats. Helaas was de opkomst heel beperkt. Van de zes pleeggasten die zich hadden ingeschreven waren er maar drie aanwezig. Angst voor corona en het vooruitzicht van een relatief lange reistijd t.o.v. een verkort programma bleken de voornaamste redenen waarom er zo weinig deelnemers waren.

De andere dialoogdagen die op ons programma stonden moesten we alsnog annuleren, omdat de maatregelen opnieuw strenger werden. We hoorden wel van de doelgroepen dat er behoefte is aan ontmoeting tijdens dialoogdagen, dus we organiseren ze opnieuw zodra het kan.

Door de annulatie van de dialoogdagen in het najaar besloten we een alternatief te organiseren, namelijk de 'digiloog'. Met die digitale ontmoetingen willen we de doelgroepen op de hoogte houden van het beleidswerk van Pleegzorg Vlaanderen én hen blijven bevragen over thema's die voor hen belangrijk zijn.

Interne participatie

Ook intern binnen Pleegzorg als organisatie hebben we met de collega's en de provinciale diensten gewerkt rond participatie. Zo organiseerde Pleegzorg Vlaanderen in februari 2020 een vorming en intervisie voor alle begeleiders van ontmoetingsgroepen. Tijdens die vorming werd het belang van participatie uitgelegd en werden tools aangereikt die kunnen helpen om inhoud te bespreken met verschillende doelgroepen. De begeleiders kregen ook een nieuwe versie van onze Methodiekenbundel mee naar huis. Die bundel geeft hen handvaten om een ontmoetingsgroep vorm te geven en thema's bespreekbaar te maken.

Ook de participatienota waaraan in 2019 hard werd gewerkt is niet blijven liggen. Na de goedkeuring van die nota eind 2019 ging elke provincie daarmee aan de slag. Er wordt nu zo veel mogelijk tijd vrij gemaakt voor de provinciale participatiemedewerker en de begeleiders van de werkgroepen. Toch blijft het niet evident om personeel te engageren, gezien de grote werklast.

Vier keer per jaar komen de participatiemedewerkers van de provinciale diensten samen om elkaar te inspireren en samen oplossingen te zoeken bij problemen.

Vragen en signalen

Via de infomailbox van Pleegzorg Vlaanderen, via rechtstreekse contacten met de doelgroepen en vanuit de pleegzorgdiensten ontvangen we heel wat vragen en soms ook heel concrete signalen.

De vragen proberen we telkens binnen de werkdag te beantwoorden met indien nodig een gerichte doorverwijzing naar andere instanties. Daarvoor hebben we een grote parate kennis in eigen huis nodig over heel wat thema's. We zijn uitgegroeid tot de vraagbaak voor onder meer het Statuut van de Pleegzorger, de toepassing van verlofmaatregelen voor pleegzorgers (pleegzorgverlof, pleegouderverlof), handicap en pleegzorg, vakantiekortingen voor pleegkinderen ... Soms moeten we toch nog verder op zoek gaan naar de juiste informatie. Daarvoor beschikken we over een ruim contactennetwerk.

De signalen die we krijgen van onze doelgroepen vormen voor ons dan weer telkens een uitdaging om ze verder uit te zoeken en waar nodig en mogelijk actie te ondernemen.

Pleegouderverlof: signalen van pleegouders

In 2019 werd het pleegouderverlof geïntroduceerd voor pleegzorgers in langdurige pleegzorg bij de opstart van de plaatsing. Al snel volgden vragen over de impact van die regeling op vakantiedagen, op het vakantiegeld in het volgend jaar en op de opbouw van pensioenrechten. Die zaken bleken nog niet geregeld.

De gelijkschakeling voor de **vakantieberekening** werd al eind 2019 gerealiseerd, met terugwerkende kracht.

Veelvuldige contacten leidden tot herhaalde parlementaire vragen over de gewenste gelijkschakeling voor **pensioenopbouw**, met halfslachtige antwoorden van de toenmalig bevoegde minister. Er werd zelfs een concreet wetsvoorstel ingediend om de zaak te regelen. Met het aantreden van de nieuwe federale regering maakte de bevoegde minister meteen werk van een Koninklijk Besluit in oktober 2020, waardoor pleegouderverlof nu gelijkgesteld is met gewerkte tijd, zodat dit verlof niet ten koste gaat van je pensioenrechten.

Daarnaast kregen we het signaal dat er zich soms problemen voordeden voor pleegzorgers die meteen bij de start van de langdurige plaatsing gebruik wilden maken van het pleegouderverlof. Sommige gemeenten weigerden om het pleegkind meteen in te schrijven op het **domicilieadres** van de pleegzorger, omdat de procedure voorschrijft dat de wijkagent eerst ter plaatse moet komen. En laat die inschrijving op het domicilieadres nu net de voorwaarde zijn om je pleegouderverlof te kunnen inzetten.

Nader onderzoek leerde ons dat er een Ministeriële Omzendbrief uit 2012 bestaat die adoptieouders vrijstelt van die regel waardoor het kind meteen op het domicilieadres geregistreerd wordt. Begin 2020 werkten we met het kabinet Werk en de FOD Binnenlandse Zaken aan een aanpassing van die Omzendbrief om eenzelfde regeling toe te voegen voor pleegouders ... totdat corona ieders prioriteiten veranderde. We maken er opnieuw werk van in 2021.

DEEL III: PLEEGZORG IN DE KIJKER

Elk jaar organiseren de provinciale pleegzorgdiensten en Pleegzorg Vlaanderen samen communicatiecampagnes om pleegzorg in de kijker te zetten en om nieuwe pleegzorgers te vinden. Door de coronacrisis moesten we ook die campagnes in 2020 digitaal organiseren. Sociale media en de website werden daarvoor zo efficiënt mogelijk ingezet en storytelling stond centraal.

Pleegzorg sprankelt

In de zomermaanden gingen we op zoek naar nieuwe pleegzorgers voor weekend- en vakantiepleegzorg. Bij die vorm van pleegzorg gaat een pleegkind of pleeggast één of meerdere weekends per maand of enkele dagen of weken logeren bij een pleeggezin. Dan kunnen de ouders even genieten van een adempauze en voor kinderen of gasten die in een voorziening wonen, zorgen die dagen voor een leuke afwisseling.

"Ik ben zo ontzettend dankbaar dat het weekendpleeggezin mijn pleegzoon mee onder hun vleugels neemt, zodat ik elke maand 2 dagen voor mezelf heb. Zo krijg ik weer adem en kracht om er volledig voor te gaan."

Inge, fiere pleegmama van een 10-jarige jongen met ASS

"Ik vond het een moeilijke stap. Maar ondertussen zien we het logeergezin als een geschenk uit de hemel. Ze hebben ons gezin aangevuld."

"Pleegzorg is ook een enorme verrijking voor jezelf. Het zorgt voor die extra sprankel in jouw limonade!"

Met wist-je-datjes en getuigenissen wezen we bezoekers op onze socialemediakanalen de weg naar www.pleegzorgsprankelt.be. Daar kregen ze wat meer uitleg over pleegzorg en konden ze een zomers infopakket aanvragen. In dat pakket vonden ze onder andere rietjes van bamboe met de gravering #pleegzorgsprankelt.

De campagne kreeg ook aandacht van Radio 2. Op 13 juli was onze woordvoerder te gast in het programma 'Zot veel zomer'. Het werd een gezellig pleegzorggesprek met presentatrice Kim Debrie én de meisjes van K3.

Pleeggasten in de kijker

Oktober was pleeggastenmaand bij Pleegzorg. Veel mensen weten niet dat volwassenen met een handicap en/of psychiatrische problematiek ook in een pleeggezin kunnen wonen. Maar ook dat is pleegzorg! Om pleegzorg voor volwassenen meer bekend te maken, organiseerden we tegelijk een online storytelling campagne en een actie bij huisartsen.

We stuurden alle huisartsen in Vlaanderen een brief met informatie over pleegzorg en twee posters om op te hangen in hun wachtkamer. Op die manier willen we ervoor zorgen dat bestaande zorgsituaties erkend kunnen worden als pleegzorg indien mogelijk. Zo kunnen de pleegzorgers niet enkel financieel, maar ook praktisch en mentaal ondersteund worden door een pleegzorgdienst.

OOK DIT IS PLEEGZORG

Luc (57) woont bij zijn broer. Hij is gek op frietjes, speelt graag UNO, kan goed bowlen, speelt netbal en minivoetbal.

WIL JIJ WETEN OF JE OOK RECHT HEBT
OP BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING?
SURF NAAR WWW.PLEEGGASTEN.BE

PLEEGZORG
Vlaanderen

Elk pleegzorgverhaal is anders. Daarom lieten we mensen kennismaken met volwassen pleegzorgambassadeurs. Op onze website en sociale media stelden we 17 pleeggasten voor.

© Lynn Van Baelen

Annika is in haar nopjes. De 19-jarige jongedame uit Beringen staat te stralen voor de lens van de camera. "Ik vind dit echt leuk, zo poseren" glundert ze. Oma Victoire knikt goedkeurend. Zij is al drie jaar pleegmoeder voor haar kleinkind. Sinds het overlijden van haar dochter heeft zij de volledige zorg voor Annika overgenomen.

Het belang van een gezinscontext

Annika heeft een beperking waardoor zelfstandig wonen voor haar moeilijk is. Toch kijkt ze ernaar uit om ooit op eigen benen te kunnen staan. Daarom onderzoeken ze nu samen met haar begeleiding de mogelijkheden rond beschut wonen. Voorlopig kan ze zeker nog bij oma terecht.

Victoire, nu zelf 71, was vroeger coördinator bij de buitenschoolse kinderopvang. Ze beseft maar al te goed hoe belangrijk het bieden van een gezinscontext is. "Ik heb zeven kleinkinderen, waarvan er momenteel drie bij mij inwonen. Toen hun ouders in een scheiding verwickeld raakten, werden de kinderen bij mij geplaatst. Na vier jaar konden ze terug naar hun mama en haar nieuwe partner. Helaas overleed mama in 2017, sindsdien wonen de kinderen weer bij mij."

Mee op de catwalk

Annika vult haar tijd met naar school gaan in het buso onderwijs. Daarnaast doet ze een oriëntatiestage bij Bewel om naar een eventuele tewerkstelling toe te werken. Maar het liefst kijkt Annika tv en luistert ze muziek. Ze is grote fan van de Romeo's.

"Elke donderdag ga ik naar de zumba-les", vertelt Annika enthousiast. Daar kan ze al haar energie kwijt. Ze heeft ook genoten van het vrij improvisatietheater, waar ze vooral rond gevoelens werkten. En ze blikt positief terug op het kamp in Kroatië in de zomer van 2019. "Daar mocht ik op de catwalk meelopen tijdens een echte modeshow!"

Gezocht: pleeggezinnen voor personen met een beperking

Annika kan gelukkig bij haar oma terecht. Maar heel wat andere volwassenen met een fysieke of psychische beperking zoeken nog een warm gezin dat hen de nodige structuur, hulp en huiselijkheid kan bieden. Dat kan op verschillende manieren: voltijds, enkele dagen in de week of af en toe een weekend of in de vakantie.

**Omdat het dat nestwarme is
dat geven en omarmen is
dat weten wat kan worden is
dat eten op de borden is
geduld met narrig drammen is
zorgvuldig haren kammen is
weer nieuw vertrouwen kweken is
omdat het dak en deken is
daarom, voor al wat jullie doen
dikke merciekes en een zoen.**

Joke van Leeuwen

Week van de pleegzorg 2020

In 2020 liep de Week van de Pleegzorg van 13 tot en met 22 november. Dat moment gebruiken we niet enkel om pleegzorg meer bekend te maken en nieuwe kandidaat-pleegzorgers te vinden, maar ook om bestaande pleeggezinnen te bedanken voor hun mooie engagement.

Pleegzorg in de kijker

Dankzij een betaalde samenwerking met Radio 2 kwam pleegzorg elke weekdag aan bod bij De Madammen. Op voorhand was presentatrice Cathérine Vandoorne samen met een filmploeg op bezoek geweest bij heel wat mensen. Van elk bezoek werd een reportage gemaakt waarover Cathérine tijdens de uitzendingen van De Madammen vertelde.

Op die manier kwamen verschillende facetten van pleegzorg aan bod: een mama en pleegmama getuigden samen over hun band, een pleegzus vertelde over crisispleegzorg, een pleeggast en zijn pleegmama kwamen aan het woord, trotse pleegbroer Yari deelde zijn ervaringen en een ex-pleegkind blikte samen met zijn pleegpapa terug.

Radio 2 deelde de reportages op hun eigen website. Ze maakten er ook berichten van voor Facebook en Instagram, en publiceerden de video's op YouTube. Daar kunnen ze herbekeken worden.

En ook andere mediakanalen besteedden aandacht aan pleegzorg tijdens de Week van de Pleegzorg. Zo verschenen er bijdragen in Het Laatste Nieuws, Libelle, Karrewiet, Weliswaar, Gezond Magazine en diverse regionale tijdschriften en zenders.

Heb je de reportages gemist? Herbekijk ze op het YouTube-kanaal van Radio 2.

Een welgemeende dankjewel

In 2020 bedankten we de bestaande pleeggezinnen op twee manieren: elk gezin ontving een postkaart met een gedicht dat Joke van Leeuwen speciaal voor hen schreef. Wie dat graag wou, kon ook een poster van dat gedicht aanvragen. Daarnaast zetten we de eigen kinderen van pleegzorgers in de spotlights met #trotsepleegbroer en #trotsepleegzus. In die online storytelling campagne getuigden heel wat pleegbroers en -zussen over hoe het voelt om samen op te groeien met een pleegkind. Sommigen maakten daarvan een filmpje, het verhaal van anderen verscheen op onze website.

Brecht & Thijs

Brecht en Thijs – De ouders van deze twee broers zijn oude bekenden binnen pleegzorg. Zij komen al jaren getuigen over hun pleegzorgsituatie tijdens onze infosessies voor kandidaat-pleegzorgers. Hoog tijd om hun twee zonen eens aan het woord te laten. Want hun perspectief, dat van de #trotsepleegbroers, vinden we ook belangrijk. B woont nu al zo'n acht jaar in het gezin. "De echte beginfase, daar weet ik niet meer zo héél veel van," bekent Brecht (20 jaar). Thijs (16) vult aan: "Toen eenmaal besloten was dat B bij ons kwam wonen, leerden we elkaar stap voor stap beter kennen. Wij gingen op bezoek bij hem op het internaat, daarna kwam hij eens bij ons logeren. Dat ging toen eigenlijk heel vlot."

Aandacht delen

Brecht is eerlijk: "Toen hij effectief bij ons kwam wonen, ging dat eerst nog goed, maar al gauw ging dat toch veel minder vlot." Dat had verschillende oorzaken. En ook daar zijn de broers openhartig over. "B was het als enig kind gewend om veel aandacht te krijgen. Hij had er dus geen moeite mee om die aandacht ook gewoon te vragen in ons gezin."

Dat lag vooral gevoelig voor Brecht, die toen net in de puberteit kwam. "Dat was voor ons even wennen, omdat het voelde alsof er wel héél veel aandacht naar hem ging. Zeker in de beginfase. Ik vond het best moeilijk om te aanvaarden dat hij nu zoveel plaats in het gezin innam."

Brecht: "Maar van zijn kant bekeken was het ook zo dat hij nu opeens twee broers had waar hij de aandacht van onze ouders mee moest delen. Dat was dus zowel voor hem als voor ons een beetje zoeken, denk ik."

Mama en papa

B zegt niet 'mama en papa' tegen de ouders van Brecht en Thijs. Hij heeft dat, in samenspraak met zijn eigen ouders, bewust zo gekozen.

Brecht: "Ik denk dat ik het er persoonlijk moeilijker mee gehad zou hebben, moest hij wél mama en papa gezegd hebben. Dat zou misschien nog een extra

reden geweest zijn voor mij op dat moment om te denken dat hij 'mijn plek' kwam opeisen."

Andere interesses

Thijs: "Het leeftijdsverschil tussen Brecht en B was natuurlijk ook groter dan tussen mij en B, die toen zes was. Wij scheelden maar twee jaar. Dat ging iets makkelijker." De jongens zijn het eens: "Het heeft echt wel enkele jaren geduurd vooraleer alles in z'n plooi is gevallen in ons gezin. Het is een proces geweest waarin we allemaal onze weg hebben moeten zoeken. De vakanties die we samen hebben beleefd hebben er wel toe bijgedragen dat we stilaan dichter naar elkaar zijn toe gegroeid."

Gelukkig is het tij positief gekeerd. "Nu is hij gewoon deel van het gezin, en vindt iedereen dat de normaalste zaak van de wereld. Hij is als een echte broer voor ons, al trekken wij wel wat meer met elkaar op dan met hem. Dat heeft ook met interesses te maken."

De broers en hun nieuwe pleegbroer hadden namelijk niet meteen dezelfde voorkeur. "Wij zijn nogal sportief. B is eerder technisch aangelegd, wat wij zelf niet zo hebben. Maar ik vind het wel heel sjiek wat hij allemaal doet. Neem bijvoorbeeld zijn interesse voor Lego Technics. Ik kan niet wat hij daar allemaal mee doet, maar ik kan daar wel echt bewondering voor hebben."

Andere achtergrond

De twee broers hebben een hele andere opvoeding meegekregen dan B die eerste jaren. Dat beseffen Brecht en Thijs erg goed. "B was van kleins af aan al heel zelfstandig en nam van nature een grote zorgende rol op. Dat komt deels voort uit zijn initiële thuissituatie. Maar dat maakte ook dat hij nogal graag de leiding nam toen hij bij ons kwam wonen, en dat lag nogal moeilijk bij Thijs en mezelf."

Thijs: "Hij benaderde het leerproces ook heel anders. Als B moest leren zwemmen of fietsen zei hij heel snel: ik kan dit niet en ik ga het niet kunnen. Wij zijn daar heel anders in, we proberen het en we zien wel."

Levenslessen

Zo leerden beide broers meteen al een belangrijke les. Brecht: "Niet iedereen is hetzelfde en heeft dezelfde waarden meegekregen, en dat is ook oké. Dat heb ik gaandeweg leren aanvaarden." Thijs: "Ik heb vooral geleerd dat opvoeding voor een groot deel je kansen bepaalt in het leven, en je waarden en normen."

Waar hun pleegbroer af en toe een duwtje in de rug nodig had, kwamen Brecht en Thijs ook over de brug. En soms hebben ze hem ook niet gespaard. "Die aanpak had hij wel nodig om bepaalde hindernissen te nemen en te groeien."

Goede raad

"Je moet als gezin toch sterk in elkaar zitten om aan pleegzorg te beginnen," vindt Brecht. "Hier mag je niet onbezonnen mee starten, je moet er goed over nadenken. Niet om mensen af te schrikken hoor, maar het is belangrijk om een goede dialoog hierover te blijven hebben met je eigen kinderen."

"Zonder natuurlijk volledig mee te gaan in het gevoel van je kind, want dan was het in mijn geval ook niet goed gekomen denk ik", voegt hij er lachend aan toe. "Ik voelde me toen zwaar benadeeld, maar zo voelde dat op dat moment gewoon voor mij aan. Nu kan ik daar wel anders naar kijken. Ik heb zeker mijn aandeel gehad in het soms troebel parcours. Toen beleefde ik dat allemaal heel intens."

Mooiste momenten

Sinds de komst van B acht jaar geleden, zijn er veel mooie momenten om op terug te blikken. Brecht: "We doen samen scouts, dat hebben we echt gemeenschappelijk. Ik ben ook leider in onze scoutsgroep. Ik heb B zijn eerste zakmes gegeven."

Voor Thijs zijn het vaak de simpele dingen waar hij met een warm gevoel aan terugdenkt. "Zoals de kampvuurtjes in de zomermaanden, tijdens onze vakanties. Dan is het steevast B die het vuur aanmaakt."

De andere getuigenissen lees je hier:

www.pleegzorgvlaanderen.be/nieuws/ik-ben-trotse-pleegbroerpleegzus

Cultuursensitieve pleegzorg

Pleegzorg schenkt speciale aandacht aan de culturele aspecten binnen pleegzorgsituaties. Zo zoeken we waar dat kan naar overeenkomsten tussen de culturele achtergrond van een pleegkind en die van zijn of haar pleeggezin. Op die manier zorgen we er samen voor dat de overgang naar het pleeggezin zo vlot mogelijk kan verlopen. Binnen onze werking noemen we dat 'cultuursensitieve pleegzorg'.

Die cultuursensitieve pleegzorg proberen we in onze communicatie zo veel mogelijk te integreren in het grote geheel. Maar in de periode van de Ramadan zetten we die speciale matching toch graag in de kijker. In 2020 publiceerden we daarom tijdens de vastenmaand een interview met een pleeggezin van Syrische afkomst.

Onze pleeggezinnen komen uit diverse streken van de wereld. Heel wat pleeggezinnen met een moslimachtergrond nemen op dit moment deel aan de ramadan, de vastenperiode binnen hun culturele beleving. Maar in coronatijden verloopt dat helemaal anders. We polsten even hoe het er precies aan toe gaat bij een pleeggezin van Syrische afkomst. Zij vangen een 17-jarig Syrisch meisje op, dat vijf jaar geleden naar België kwam als niet-begeleide minderjarige vluchteling. Ze woont nu ongeveer zes maanden bij het pleeggezin.

Wat betekent de ramadan voor jullie gezin?

De ramadan staat voor samenhang, solidariteit en vergeving. Wij denken in deze periode in het bijzonder aan de minderbedeelden in deze wereld, en vooral aan de mensen in Syrië. Het is eigenlijk een hele trieste gedachte dat wij elke dag op een veilige plek lekker kunnen eten terwijl er vele anderen zijn die dat niet kunnen. We bidden daarom voor hen en hopen hen op een dag te kunnen bereiken en helpen. We vinden dankbaarheid een absolute must. Denken aan anderen die het moeilijker hebben, positief en erkentelijk zijn voor wat je hebt.

Hoe ziet jullie dag eruit tijdens deze periode?

We blijven elke avond wakker tot 'Souhour' (de nachtmaaltijd). Door de coronamaatregelen kunnen de kinderen niet naar school. We slapen daarom tot

de namiddag als er geen online lessen zijn. Als we wakker zijn, brengen we onze tijd door met studeren, bidden, de koran lezen en andere spirituele dingen. We maken vervolgens het eten klaar, beleven samen de iftar (het doorbreken van het vasten bij zonsondergang) en eten het dessert. Daarna kijken we nog wat tv of videochatten we met familie en vrienden. Dan is het weer tijd voor Souhour, enzovoort.

Is het makkelijker of moeilijker om te vasten nu iedereen thuis is?

Het is zeker makkelijker om te vasten nu er geen school is. Dat maakt het flexibeler en rustiger voor de kinderen, én voor ons. We zijn een groot gezin en we praten veel met elkaar. We doen veel dingen samen en helpen elkaar met schooltaken. De tijd vliegt voorbij op deze manier.

Je mag nu niet samen met familie en vrienden de vasten verbreken tijdens de iftar.

Hoe beleven jullie dit?

Uiteraard was dit vroeger plezieriger. We missen onze familieleden en burens heel erg. We videochatten daarom om contact te houden, maar meer is er voorlopig niet. Als we door de coronamaatregelen ook het Suikerfeest (op 24 mei) niet samen kunnen vieren, gaan we dat natuurlijk gewoon accepteren. We zullen ook dan alle bezoeken door een videochat vervangen.

Website 2.0

In 2019 ontvingen we van verschillende collega's, leidinggevend en externe bezoekers signalen dat de website niet meer zou voldoen aan de verwachtingen en noden. De frustraties die zij noemden gingen vooral over de ongebruiks-vriendelijke back-end en de veelheid aan beschikbare informatie waardoor het moeilijk werd om te vinden wat je zoekt. In het voorjaar van 2020 onderzochten we die frustraties om een antwoord te krijgen op de vragen "Hebben we een probleem?" en zo ja, "Hoe lossen we dat probleem op?"

Om zicht te krijgen op de situatie deden we zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve analyse. Voor het kwantitatieve deel baseerden we ons vooral op Google Analytics. Daaruit konden we heel wat informatie halen over wie onze website bezoekt en welke informatie ze daar raadplegen. Voor de kwalitatieve analyse organiseerden we een digitale bevraging die we zowel bij externen als intern bij collega's verspreidden. In het algemeen bleek dat de meeste mensen wel tevreden waren over de website. Maar we zagen ook een paradox: de cijfers toonden dat mensen blijkbaar gemakkelijk de weg kunnen vinden naar de informatie die ze zoeken, terwijl dat juist de grootste frustratie was die respondenten mee-gaven in hun opmerkingen.

Tijdens de analysefase bleek dat er nog twee andere belangrijke factoren waren in de zoektocht naar een antwoord op de vraag "Hebben we een probleem?". Ten eerste moest onze website vanaf 23 september 2020 voldoen aan de Europese Richtlijn rond Toegankelijkheid. Dat is met de huidige website niet het geval en de nodige aanpassingen zouden veel tijd en budget vragen. Ten tweede wordt de ondersteuning voor de back-end van de website (Drupal 7) stopgezet. Oorspronkelijk was dat voorzien voor november 2021, maar door de coronacrisis is dat uitgesteld naar november 2022. Een omschakeling naar Drupal 9 of een ander systeem werd dus noodzakelijk.

Op basis van de kwalitatieve analyse, het kwantitatieve onderzoek en de bijkomende bezorgdheden rond toegankelijkheid en technische vereisten werd er besloten dat een nieuwe website of een grondige aanpassing van de huidige website niet enkel gewenst, maar ook nodig was. Na contacten met enkele web development bureaus bleek dat het beter was een volledig nieuwe website te ontwikkelen in plaats van de huidige website aan te passen.

Tot slot gingen we eind 2020 op zoek naar een geschikte partner voor de ontwikkeling van de nieuwe website. In Statik vonden we de partner die we zochten. Zij zullen ons in 2021 helpen in het traject naar een nieuwe website. In de eerste plaats zullen we daarvoor een voortraject opzetten waarin de provinciale diensten en Pleegzorg Vlaanderen samen zullen beslissen hoe die nieuwe website opgebouwd zal zijn. Tijdens dat voortraject willen we zo veel mogelijk de stem van onze doelgroepen meenemen en houden we rekening met het surfgedrag van externe bezoekers. Na het participatieve voortraject volgt de effectieve ontwikkeling van de website. De lancering is voorzien tijdens de Week van de Pleegzorg 2021.

Voor het participatieve voortraject ontvingen we financiële steun van € 5.000 van het Agentschap Opgroeien van de Vlaamse Overheid.

TOP 3

Volgers

10.226 volgers op 31 december 2020
netto stijging van 1.165 personen
t.o.v. 31/12/2019, vooral sterkte
stijging in november

63% is tussen 25 en 44 jaar

Berichten

198 berichten

Bereik

318.634

Bereik = Het aantal mensen dat content van de pagina of over de pagina heeft gezien, waaronder berichten, verhalen, advertenties, sociale informatie van mensen die interactie hebben met je pagina en meer.

Volgers

2.505 volgers op
31 december 2020

67.5% tussen 25 en 44 jaar

Volgers

801 volgers op
31 december 2020

Berichten

52 tweets

Bezoeken
Profiel

1.111

Vermeldingen

170

Berichten

84 berichten

Bereik

67.913

Bereik = Het aantal unieke accounts dat een van de berichten of verhalen ten minste één keer heeft gezien.

TOP 3

TOP TWEET

Communicatiebeleidsplan

Eind 2018 stelde Pleegzorg Vlaanderen een Beleidsplan 2019-2023 op dat goedgekeurd werd door het eigen Bestuur en aan het Agentschap Opgroeien (toen nog Agentschap Jongerenwelzijn) werd voorgelegd. Dat Beleidsplan is gebaseerd op het Convenant voor de subsidiëring van de Partnerorganisatie Pleegzorg, dat eveneens geldt voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2023.

Uit het Convenant voor de subsidiëring van de partnerorganisatie Pleegzorg en het Beleidsplan 2019-2023 blijkt dat een goede interne en externe communicatie essentieel is voor de opdrachten van Pleegzorg Vlaanderen. Daarom stelden we een Communicatiebeleidsplan op dat zowel een langetermijnvisie als concrete acties omvat. Aangezien het plan werd opgesteld in 2020, is het geldig voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2023. Na die periode zal er een communicatiebeleidsplan worden opgesteld, in lijn met het nieuwe Beleidsplan voor Pleegzorg Vlaanderen vzw.

Vlaams pleegzorgtijdschrift

In maart 2020 was het zo ver: de allereerste Vlaamse editie van Kleurrijk viel in de bus bij alle pleeggezinnen in Vlaanderen. Daarvoor ontvingen alleen Antwerpse pleeggezinnen dat pleegzorgtijdschrift.

Kleurrijk verscheen in 2020 vier keer: in maart, juni, september en december. In die vier edities kwamen heel wat verschillende stemmen aan bod: Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke, ex-pleegkind Ronny Mosuse, ex-pleegmama en auteur Kristien Dieltiens, pleeg grootouders, pleeggasten, ouders, pleegmama Lies met een vaste column ... We hadden het onder andere over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, de impact van corona, behandelingspleegzorg, ervaringsdeskundigheid en nog veel meer.

Je vindt alle edities van Kleurrijk op ons ISSUU-kanaal: www.issuu.com/pleegzorgvlaanderen

Onderwijs en vorming

Het doel was om in 2020 de lesmodule rond pleegzorg voor het hoger onderwijs af te werken. Door personeelsveranderingen hebben we dat doel echter niet kunnen bereiken. Eind 2020 is er wel werk gemaakt van de aanwerving van een nieuwe collega, Natalie Sas, die als hoofdtaak het brede luik vorming op zich neemt. Als eerste prioriteit zal zij in 2021 focussen op het onderwijs. Zij zal dus de lesmodule verder uitwerken en concretiseren.

DEEL IV: PLEEGZORG VLAANDEREN VZW

Interne organisatie

Het pleegzorgdecreet uit 2012 voorzag naast de vijf provinciale pleegzorgdiensten in een partnerorganisatie, die effectief van start ging halfweg 2014. Die vzw kreeg via een convenant met de Vlaamse overheid haar erkenning en subsidiëring. Het eerste convenant liep van 2014 tot en met 2018. Op 12 juni 2019 ondertekende toenmalig minister van Welzijn Jo Vandeurzen een nieuw convenant voor de periode 2019-2023, wat gepaard gaat met een meerjarenplan voor de organisatie.

Pleegzorg Vlaanderen vzw wordt geleid door het Bestuur en de Algemene Vergadering.

Bestuur

Het Bestuur is in 2020 niet veranderd in samenstelling. Het bestaat momenteel uit acht leden, waaronder een pleegjongere, enkele pleegzorgers, twee directeurs van pleegzorgdiensten en enkele andere deskundigen rond thema's die gerelateerd zijn aan jeugdhulp. Het Bestuur heeft een sterke link met het werkveld, maar ook met het hoger onderwijs en ervaringsdeskundigheid rond armoede en sociale uitsluiting.

Het Bestuur komt tweemaandelijks samen, uitgezonderd tijdens de vakantiemaanden juli en augustus. Zij legt het jaaractieplan van de vzw vast, bepaalt het personeelsbeleid, volgt de grote inhoudelijke beleids- en campagnedossiers op en geeft via het jaarverslag verantwoording voor de werking van het voorbije jaar aan de Algemene Vergadering en de overheid.

Bestuur Pleegzorg Vlaanderen vzw

Ann Gaublonne - voorzitter

Johan Ieven

Karen Maes

Lieve Maesmans

Laurens Meulemans

Ben Nicolai

Johan Put

Ann Vandersanden

Algemene Vergadering

Ook de samenstelling van de Algemene Vergadering bleef in 2020 onveranderd. De AV telt momenteel vijftien leden en komt elk semester eenmaal samen. Elke bijeenkomst bevat een formeel en een inhoudelijk deel. De AV is verantwoordelijk voor het vastleggen van de begroting voor het volgend kalenderjaar en voor de goedkeuring van de jaarrekening van het voorbije jaar en geeft daarbij kwijting aan de bestuurders.

Het team

De personeelsploeg van Pleegzorg Vlaanderen kende in 2020 enkele wijzigingen. Bij aanvang, op 1 januari 2020, had de zvw 3,8 voltijds equivalenten (vte) in dienst: een voltijds coördinator (Jan Brocatus), een 0,8 vte participatiemedewerkster (Heidi Marchal), een halftijds kwaliteitsmedewerker (Ward Campo), een halftijds office manager (Hilde Van de Loo) en een voltijdse communicatiemedewerker (Charlotte Max). Daarnaast telde het team nog een vrijwilligster, Liesbeth, die gemiddeld twee halve dagen per week het secretariaat kwam ondersteunen.

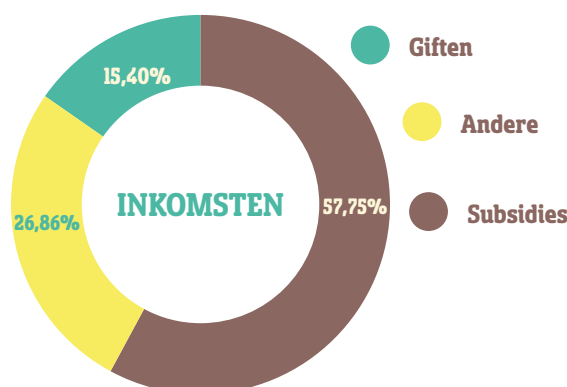
Begin 2020 besloot het Bestuur om afscheid te nemen van Heidi Marchal. Die beslissing kaderde in het traject dat eind 2019 was opgestart met een externe consultant. Een tweede verandering die voortvloeide uit dat traject was de verandering van functie van Jan Brocatus. Zijn nieuwe rol is die van beleidsmedewerker en woordvoerder. Een derde verandering in voorjaar 2020 was het afscheid van vrijwilligster Liesbeth.

Tijdens het inhoudelijk deel van de vergadering in juni 2020 was het volledige team aanwezig om de nieuwe werking als zelfsturend team toe te lichten. Daarnaast gaf het team een overzicht van de lopende projecten en acties. In november 2020 stelde Charlotte Max het Communicatiebeleidsplan 2021-2023 voor en was er ruimte voor feedback op dat plan.

Met de hulp van de externe consultant transformeerde het team zich tijdens het voorjaar van 2020 tot een zelfsturend team. Tijdens die oefening bleek dat we nog nood hadden aan een vormingsmedewerker om onze organisatie te versterken. Er werd een vacature uitgeschreven en na de selectieprocedure werd Natalie Sas geselecteerd als beste kandidate. Zij start in januari 2021.

Eind 2020 deelde Ward Campo mee dat hij had besloten om afscheid te nemen van Pleegzorg Vlaanderen. Daardoor moesten we op zoek gaan naar een nieuwe participatiemedewerker. Vlak voor de kerstvakantie werd de vacature gepubliceerd, zodat er begin 2021 een nieuwe collega kan worden aangeworven.

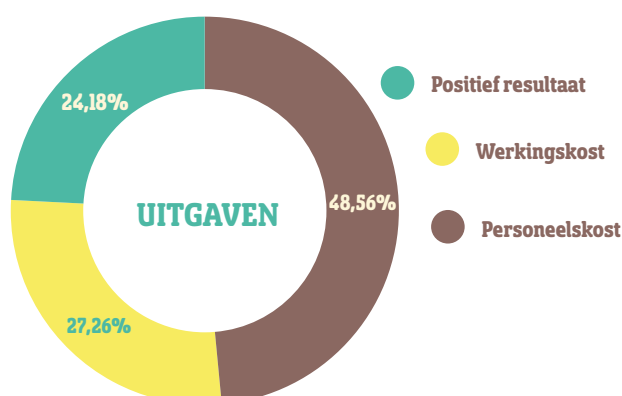
Financiën

De subsidie van het Agentschap Opgroeien van de Vlaamse Overheid is de grootste bron van inkomsten.

Verder hebben we ook inkomsten via de interprovinciale werking met de pleegzorgdiensten. Zo faciliteren, coördineren en ondersteunen wij de provinciale diensten als Vlaamse partner, bijvoorbeeld voor de redactie van het tijdschrift Kleurrijk. De reële kosten voor die interprovinciale samenwerkingen recupereren we bij de diensten voor pleegzorg.

In 2020 mochten we opnieuw veel giften ontvangen. De Warmste Week van 2019 bracht ons voor een laatste keer een groot bedrag op. We ontvingen maar liefst €27 058,39. Daarnaast deden enkele bedrijven een grote gift in de plaats van het personeelsfeest, wat door de coronamaatregelen niet kon doorgaan. En tot slot zijn er heel wat mensen die Pleegzorg Vlaanderen een warm hart toedragen en een gift deden of als cadeau bij verschillende gelegenheden vroegen om een gift aan Pleegzorg over te maken.

Het grootste deel van de uitgaven is de personeelskost. Op de tweede plaats volgen de werkingskosten. Door de coronamaatregelen hebben we in 2020 echter heel wat activiteiten niet kunnen laten doorgaan, wat natuurlijk resulteert in een lagere werkingskost.

Ondanks de lagere werkingskost bleven we voorzichtig met het budget en maakten we geen onnodige kosten. Een uitzonderlijk positief resultaat van € 109.092,46 is daarvan het gevolg.

Pleegzorg Vlaanderen is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

Pleegzorg Vlaanderen vzw

Ravenstraat 98
3000 Leuven
RPR Leuven
BE 0537.432.161
016/ 23 97 75

info@pleegzorgvlaanderen.be
www.pleegzorgvlaanderen.be
www.pleegjongeren.be

- @pleegzorgvlaanderen
- @pleegzorgvl
- Pleegzorg Vlaanderen